

Vuosikertomus 2022

Teollisuus
liitto

Sisällys:

1	Puheenjohtajalta	4
2	Taloudellinen toimintaympäristö 2022.....	6
3	Työmarkkinatoiminta: Työehtosopimusten aseman vahvistaminen.....	8
	3.1 Työehtojen turvaaminen mekaanisessa metsäteollisuudessa	8
	3.2 Tiedon ja ymmärryksen lisääminen työehtosopimuksista.....	9
	3.3 Muu neuvottelutoiminta.....	10
4	Järjestöllinen vahvuus: Ammattiosastojen uudistaminen	12
	4.1 Tilaisuuksia ammattiosastojen aktiiveille.....	12
	4.2 Ammattiosastojen järjestämistoiminta.....	13
	4.2 Ammattiosastojen järjestämistoiminta.....	13
5	Yhteiskuntavaikuttaminen: Työelämän oikeuksien parantaminen.....	15
	5.1 Yleissitovuus ja luottamusmiesten asema	15
	5.2 Työelämän lainsäädäntö	15
	5.3 Muu vaikuttaminen	16
6	Mahdollistajat: Jäsenten aktivoiminen.....	18
	6.1 Jäsenten osallistuminen edunvalvontaan.....	18
	6.2 Liiton näkyvyyden lisääminen työpaikoilla.....	19
	6.3 Kynnyksen madaltaminen, koulutus- ja opiskelumahdollisuuksien lisääminen	20
	6.4 Enemmän yhteydenpitoa ja vuoropuhelua.....	21
	6.5 Aktivoituminen vaikuttamaan ja äänestämiseen.....	22
	6.6 Jäsenpalvelujen kehittäminen.....	23

Teollisuusliiton vuosikertomus 2022

1 Puheenjohtajalta

Teollisuusliiton viidettä toimintavuotta leimasi erityisen voimakkaasti Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa. Sodan julmuus oli jatkuvasti ihmisten mielissä, ja sodan vaikutukset tuntuivat monilla tavoilla. Sodan seurauksia olivat muun muassa hintojen voimakas nousu sekä energian saatavuuteen liittyvät ongelmat. Yritykset poistuivat Venäjän markkinoilta, mikä näkyi myös Suomessa. Huolimatta sodasta ja sen seurauksista työllisyys pysyi kuitenkin yllättävän hyvänä Suomessa, myös liiton jäsenillä.

Edellä mainitut asiat vaikuttivat myös työehtosopimusneuvotteluihin. Epävarma taloudellinen tilanne yhdessä korkean inflaation kanssa johti vaikeisiin neuvotteluihin liiton sopimusaloilla. Useiden sopimusten osalta ei saatu neuvottelutulosta niin sanotusta optiovuodesta, vaan sopimukset irtisanottiin päättymään ensimmäisen vuoden jälkeen, ja uusi neuvottelukierros oli edessä.

Neuvotteluihin valmistauduttiin asettamalla sisällölliset tavoitteet ja myös nostamalla järjestöllistä valmiutta. Neuvotteluja käytiin tiiviisti koko syksy. Tuloksia ei kuitenkaan saatu, vaan ajaututtiin sopimuksettomaan tilaan ja lopulta päädyttiin työtaisteluilmoitusten kautta valtakunnansovittelijan luokse ratkomaan asioita. Tulokset saavutettiin vasta vuoden 2023 puolella. Liittojen keskinäinen yhteistyö parani merkittävästi, mistä osoituksena olivat yhteiset neuvottelutavoitteet sekä järjestölliset toimet.

Liitossa valmistauduttiin myös liittokokous- ja eduskunta-vaaleihin. Liittokokousvaaleihin ja -kokoukseen liittyvä valmistelutyö vei paljon liiton resursseja niin ehdokasasettelun kuin myös vaalien suorittamisen osalta. Teimme syksyllä liiton tulevaan strategiaan liittyvän kenttäkierroksen, jossa pyrimme osallistamaan ammatti-

osastojen edustajia strategiatyöhön ja esitysten tekemiseen tulevalle liittokokoukselle. Sekä liittokokousvaalien että eduskuntavaalien osalta valmisteltiin äänestysaktiivisuuskampanjoita.

Vuoden 2022 alusta astui voimaan liiton toimisto-organisaation uudistus. Olemme onnistuneet parantamaan yhteistyötä liiton eri toimintojen kesken ja myös jalkautumaan kentälle entistä paremmin. Toimisto-organisaation uudistaminen on siis näiltä osin onnistunut hyvin. Yhteistä työtä kehitetään edelleen, jotta jäsenpalvelu olisi entistäkin parempaa.

Kiitän kuluneesta vuodesta liiton jäseniä, ammattiosastoja ja luottamushenkilöitä aktiivisesta ja hyvästä toiminnasta. Liiton henkilökunta on tehnyt paljon töitä, ja onnistumisia on tullut lukuisilla eri osa-alueilla. Kuluva vuosi on meille näytönpaikka jälleen kerran. Olen varma siitä, että hyvä yhteishenki liitossa kasvaa, ja saamme onnistumisia myös vuonna 2023.

Riku Aalto

2 Taloudellinen toimintaympäristö 2022

Vuonna 2022 teollisuustuotannon määrä kasvoi, ja työllisyys vahvistui Suomessa. Muiltakin osin talous kehittyi suotuisasti. Kokonaistuotanto eli bruttokansantuote kasvoi noin kaksi prosenttia edellisvuodesta. Loppuvuonna Ukrainassa käytävän sodan ja nopean inflaation vaikutukset voimistuivat. Tämän myötä Suomen kansantalous ajautui lievään taantumaan ja teollisuustuotannon määrä väheni.

Teollisuuden tuotanto lisääntyi Tilastokeskuksen mukaan viisi prosenttia edellisvuodesta. Teollisuuden päätoimialoista erityisen hyvin pärjäsivät metalliteollisuus, jonka tuotanto kasvoi yhdeksän prosenttia. Kemianteollisuuden suhdanne heikkeni loppuvuonna. Tämän seurauksena kemianteollisuuden koko vuoden kasvu jäi yhteen prosenttiin. Puutuoteteollisuuden voimakas korkeasuhdanne päättyi. Merkittävin syy tähän oli rakentamisen väheneminen.

Teollisuusliiton sopimustoiminnan piirissä olevien muiden alojen suhdannetilanne oli teollisuutta heikompi. Maatalousaloja vaivasivat lannoitteiden hintojen ja muiden kustannusten nousu. Metsänkorjuu kärsi sahateollisuuden vaikeuksista. Toisaalta Venäjän tuonnin loppuminen lisäsi kotimaisen puun kysyntää. Kaivostoiminta väheni. Pesulat hyötyivät teollisuuden ja matkailun hyvästä vedosta. Jakelualaa leimasivat yritysjärjestelyt ja toimintaympäristön muutokset.

Vuonna 2022 ensirekisteröitiin vähiten henkilöautoja koko 2000-luvulla. Autokauppaa hidastivat erityisesti henkilöautojen saatavuusongelmat. Autokorjaamoilla tilanne pysyi hyvänä.

Suomen työmarkkinoilla työllisten määrä ja työllisyysaste pysyivät korkeina. Tilastokeskuksen mukaan joulukuussa 2022 työllisiä oli 10 000 enemmän kuin vuotta aiemmin. Myös työllisyysaste pysyi hyvällä tasolla koko vuoden

2022. Joulukuussa 15–64-vuotiaiden työllisyysaste oli 73,4 prosenttia. Teollisuusliiton jäsenten työllisyys parani vuoden mittaan noin 25 prosenttia. Joulukuussa A-kassa maksoi ansiopäivärahaa yhteensä 7 500 kokonaan työttömälle tai kokonaan lomautetulle Teollisuusliiton jäsenelle. Tammikuussa vastaava luku oli vielä 10 000.

Inflaatio kiihtyi. Vuositasolla hinnat kohosivat seitsemän prosenttia. Hintojen nousun perässä myös korot lähtivät nousuun. Tätä ennen Suomessa oli vuosien ajan totuttu hyvin hitaaseen inflaatioon ja nollan tuntumassa pysytteleviin korkoihin.

Ansiot nousivat suhdannetilanteeseen ja kuluttajahintojen nousuun nähden hitaasti. Tilastokeskuksen ansiotasoindeksin mukaan palkat nousivat Suomessa 2,4 prosenttia edellisvuodesta. Nopean inflaation seurauksena reaali-ansiot laskivat lähes viisi prosenttia.

3 Työmarkkinatoiminta: Työehtosopimusten aseman vahvistaminen

Teollisuusliiton pitkän tähtäimen tavoitteena on, että työehtosopimukset ovat yleissitovia, valtakunnallisia ja liiton neuvottelemia. Tavoitteeseen pääseminen edellyttää sitä, että sopimukset pysyvät ajanmukaisina, ja että liitto on uskottava ja luotettava neuvotteluosapuoli. Toisin sanoen sopimusneuvotteluissa ja edunvalvonnassa on onnistuttava joka vuosi, ja järjestöllisestä vahvuudesta on pidettävä jatkuvasti huolta. Tavoitteeseen pääseminen edellyttää myös onnistunutta yhteiskuntavaikuttamista ja yhteistyötä muiden ammattiliittojen kanssa.

3.1 Työehtojen turvaaminen mekaanisessa metsäteollisuudessa

Vuonna 2022 isoin ponnistuksemme oli työehtojen turvaaminen mekaanisen metsäteollisuuden työntekijöille. Kun Metsäteollisuus ry kieltäytyi neuvottelemasta jatkoa yleissitovalle sopimukselle, alalla siirryttiin yrityskohtaisiin sopimuksiin toimintavuoden alusta. Suurimpaan osaan yrityksiä saatiinkin Teollisuusliiton neuvottelema sopimus. Vuoden aikana 97 prosenttia alan jäsenistä saatiin työehtosopimuksen piiriin. Tärkeää on sekin, että sopimukset ovat laadukkaita ja että liitto valvoo niitä tehokkaasti. Näin valtakunnallisista tesseistä irtautuminen ei muodostu väyläksi, jolla työnantajapuoli voi heikentää työehtoja.

Teollisuusliitto pyrkii neuvottelemaan mekaaniseen metsäteollisuuteen uusia yleissitovia sopimuksia. Niistä ensimmäinen, hirsitaloteollisuuden työehtosopimus, syntyi vuonna 2022. Osa alan yrityksistä taas siirtyi noudattamaan vanhaa puusepänteollisuuden valtakunnallista sopimusta.

Onnistumisen takeena oli uudenlainen kampanja, Operaatio Puu, jossa yhdistimme järjestämistyön toimintatapoja ja työmarkkinatoiminnan osaamista. Muutamissa yrityksissä päädyimme toteuttamaan työtaistelutoimia. Kampanjan ideana oli nostaa järjestäytymisastetta työpaikoilla ja pedata siten hyvät neuvotteluasemat.

Kampanjaa ja yrityskohtaisia neuvotteluja varten teimme myös talousanalyyseja useista alan yrityksistä.

Mekaanisen metsäteollisuuden järjestäytymisaste nousi kampanjan aikana yli 10 prosentilla. Samassa ajassa toimipaikoille valittiin 75 uutta luottamushenkilöä.

Tapaus on opettanut, että yleissitovuusjärjestelmä kaipaa Suomessa uudistamista. Teollisuusliitto valmisteli vuonna 2022 eduskuntavaalitavoitteensa, ja niissä teema on mukana. Tärkeää olisi, että työehtojen vähimmäistaso voitaisiin turvata tilanteessa, jossa alan valtakunnallinen työehtosopimus lakkaa. Tämä tavoite on mukana myös SAK:n eduskuntavaalitavoitteissa, joita Teollisuusliitto oli mukana valmistelemassa.

3.2 Tiedon ja ymmärryksen lisääminen työehtosopimuksista

Vuonna 2022 pyrimme lisäämään tietoa ja ymmärrystä työehtosopimuksista. Jatkoimme työehtosopimusten merkitystä korostavaa Tee elämäsi soppari -mainoskampanjaa. Se saavutti aiempaa laajemman yleisön ja herätti vastakaikua kohderyhmissä. Esimerkiksi kampanjan radiomainokset saivat nuorilta erittäin hyvää palautetta.

Työehtosopimusten yleissitovuuden ja järjestäytymisen merkitys näkyi läpileikkaavasti Teollisuusliiton tilaisuuksissa ja koulutuksissa läpi vuoden. Teema oli esillä esimerkiksi alueilla järjestetyissä luottamushenkilöiden ajankoh-
taispäivillä. Jäsenten tietoisuus työehtosopimusten tärkeydestä kasvoi konkreettisesti, kun toteutimme strategisia järjestämiskampanjoita eri sektoreilla.

Työehtosopimusten asemaa on puolustettava myös julkisuudessa. Yhtäältä Teollisuusliiton täytyy torjua väriä väitteitä ja toisaalta tuoda esille tes-järjestelmän hyviä puolia, kuten työrauhaa ja vakautta. Julkaisimme Tekijä-lehdessä 21 juttua työehtosopimusten asemaan liittyen. Myös Tee elämäsi soppari -kampanjan pääviesti tuki näitä tavoitteita. Puolustimme työehtosopimusjärjestelmää myös yksittäisillä mielipidekirjoituksilla.

Teollisuusliiton ja yhteistyökumppanien Hermes-hankkeessa julkaistiin vuonna 2022 kännykkäsovellus, jossa on tietoa työehtosopimusten sisällöistä ja työelämän säännöistä. Hankkeella puututaan erityisesti ulkomaisen työvoiman ja maahanmuuttajien työperäisen hyväksikäytön ehkäisemiseen. Samalla hanke tuo esille sopimusjärjestelmän hyviä puolia.

3.3 Muu neuvottelutoiminta

Työehtosopimusneuvottelut ovat muuttuneet jatkuvaksi toiminnaksi. Vuoden 2022 alussa saimme aikaan uudet sopimukset teknologiateollisuuteen, kemianteollisuuteen sekä puutuotesektorin aloille, joissa noudatetaan yleissitovaa sopimusta. Neuvottelut olivat haastavia, ja palkan- korotuksista oli vaikea päästä yhteisymmärrykseen. Teknologiateollisuudessa neuvottelimme uuden työnantajajärjestön kanssa. Yksi plus yksivuotisiksi sovitut sopimukset irtisanottiin jo syksyllä, ja käynnistyneet neuvottelut venyivät vuoden 2023 puolelle.

Vuosina 2021–2022 yksi neuvottelutavoitteistamme oli edistää työsuojeluvaltuutettujen toimintaedellytyksiä. Yksittäisillä sopimusaloilla olemme saaneet nostettua työsuojeluvaltuutettujen kuukausikorvauksen tason samalle tasolle kuin luottamusmiehillä. Lisäksi olemme vaikuttaneet lainsäädännön kehittämiseen niin, että toimintaedellytykset ovat parantuneet.

Oikeudellisen osaamisen hyödyntämistä neuvotteluissa on lisätty askel askeleelta. Kaikilla sektoreilla ja isoimmissa tes-neuvottelukunnissa on omat, nimetyt juristit. Vuoden 2022 tilanne arvioitiin hyväksi: juridista apua saatiin neuvotteluissa riittävästi. Oikeudellista osaamista käytettiin toimintavuoden aikana myös esimerkiksi, kun perhevapaaudistuksen tuomat muutokset vietiin työehtosopimuksiin.

Teimme syksyllä 2022 eri yhteyksissä arvioita siitä, miten onnistuimme tes-neuvotteluissa, Operaatio Puussa sekä yhteistyössämme toimihenkilöpuolen kanssa. Keräsimme

luottamusmiesten näkemyksiä palautekyselyn avulla. Näiden arvioiden avulla voimme kehittää neuvottelutoimintaa tulevina vuosina.

4 Järjestöllinen vahvuus: Ammattiosastojen uudistaminen

Ammattiosastojen toiminnan kehittäminen on ollut Teollisuusliiton toiminnan painopisteenä monena vuonna. Päämääränä on, että ammattiosastojen toiminta olisi vireää, ja että edunvalvonnan taso olisi hyvä. Joskus tähän päästään vain siten, että huonosti toimiva osasto yhdistetään toiseen.

Toimintavuoden aikana Teollisuusliiton ammattiosastojen lukumäärä laski 18 osastolla eli 4 prosentilla. Käytännössä kyse on osastojen yhdistymisistä. Toiminta-alueilla käydään jatkuvia keskusteluja sellaisten ammattiosastojen kanssa, joilla on vaikeuksia saada toimivaa hallitusta ja toimintaa jäsenille.

4.1 Tilaisuuksia ammattiosastojen aktiiveille

Vuoden 2022 aikana hyödynsimme ammattiosastojen kehittämiskeskustelujen antia. Keskustelut oli käyty aiempina vuosina osastojen ja liiton työntekijöiden välillä. Yksi työn tuloksista oli Toimiva osasto -nimellä järjestetty pilottikoulutus, joka järjestettiin syksyllä. Siihen osallistui 6 etukäteen valittua ammattiosastoa. Koulutuksessa käytiin läpi ja jaettiin hyviä ja toimivia käytäntöjä sekä suunniteltiin uutta.

Tämä pilottikoulutus onnistui, ja sen pohjalta jatkamme tulevana vuosina. Yleinen ongelma ammattiosastoille suunnatuissa koulutuksissa on se, että kurseille ei tule niitä, joiden olisi hyödyllisintä osallistua. Työkaluja ja oppia on tarjolla, mutta kyse on kuitenkin vapaaehtoisuudesta. Yksi ratkaisu olisi kehittää koulutusten suunnittelun ja markkinoinnin koordinaatiota liiton sisällä.

Jatkoimme vuoden 2022 aikana Toiminnan pulssi -tilaisuuksien järjestämistä. Tilaisuudet on tarkoitettu ammattiosastojen aktiiveille, ja ne pidettiin Murikassa. Olimme joutuneet perumaan useita tilaisuuksia koronapandemian vuoksi, mutta nyt ne saatiin vietyä maaliin.

Osallistujia oli vuoden 2022 tilaisuuksissa yhteensä 115 jäsentä.

Toiminnan pulsseissa ammattiosastojen edustajat ideoivat alueittain runsaasti toimenpiteitä osastojen toiminnan kehittämiseen. Jatkotyöstö osoittautui kuitenkin kompastuskiveksi. Saimme järjestettyä vain joitain jatkotilaisuuksia.

Loppuvuodesta 2022 järjestimme jokaisella toiminta-alueella työpajan, jossa keskusteltiin Teollisuusliiton strategisesta kehittämisestä sekä ideoitiin esityksiä tulevalle liittokokoukselle. Näissä tilaisuuksissa visioitiin myös ammattiosastojen toiminnan kehittämistä. Työpajat onnistuivat hyvin, mutta niiden osallistujamäärä jäi tavoitteesta.

Ammattiosastojen tulevaisuutta ideoitiin myös vuoden 2022 jäsenristeilyllä sekä Murikan kulttuuriviikonloppuna. Jatkoimme ay-klinikoiden järjestämistä eri teemoista. Niihin osallistui vuoden mittaan runsaasti eri ammattiosastojen aktiiveja. Vuonna 2022 onnistuimme kasvattamaan osastojen kv-vastaavien määrää, mikä mahdollistaa aiempaa aktiivisemmän osallistumisen esimerkiksi solidaarisuustoimintaan.

4.2 Ammattiosastojen järjestämistoiminta

Kasvatimme ammattiosastojen osaamista järjestämisessä vuoden 2022 aikana. Annoimme Murikassa järjestäjäkoulutusta ammattiosastojen hallitusten jäsenille. Myös ammattiosastojärjestäjä on antanut ohjausta ja koulutusta.

Toimintavuonna käynnissä oli kolme Järjestävä ammattiosasto -hanketta, joihin osallistui yhteensä seitsemän ammattiosastoa. Jokaisessa hankkeessa oli mukana palkattu järjestäjä. Hankkeissa muun muassa kartoitettiin työpaikat osastojen alueella ja tehtiin jäsenhankintaa. Tuloksena oli 216 uutta jäsentä.

Tekijä-lehdessä julkaistiin vuoden aikana 11 juttua ammattiosastojen toiminnan kehittämisestä. Järjestötoiminnan teemanumerossa pääsivät esille myös osastojen toimijat. Lehdessä he esittelivät hyviä käytäntöjään muun muassa jäsenhankinnassa ja jäsenpelastamisessa.

5 Yhteiskuntavaikuttaminen: Työelämän oikeuksien parantaminen

Teollisuusliiton vaikuttamistyöllä pyritään parantamaan työntekijöiden oikeuksia sekä ammattiliittojen toimintamahdollisuuksia muun muassa lainsäädäntöön vaikuttamalla. Ajankohtaisimpia tavoitteita on sen varmistaminen, että työntekijöiden vähimmäistyoehdot olisivat liittojen neuvottelemia. Yleissitovat työehtosopimukset ovat tärkein väline neuvottelutoiminnassa, ja siksi niiden asemaa pitää vahvistaa.

5.1 Yleissitovuus ja luottamusmiesten asema

Tavoitteenamme on, että yleissitovuuden määrittely pitäisi jatkossa tehdä enemmän työntekijöiden järjestäytymisen mukaisesti. Haluamme myös parantaa luottamusmiehen neuvotteluoikeutta ja luoda työnantajalle velvollisuuden neuvotella aidosti. Yrityskoh- taisten työehtosopimusten asemaa on selkiytettävä.

Yleissitovuuden ja luottamusmiesten aseman vahvis- taminen eivät sisältyneet Marinin hallituksen ohjel- maan, eivätkä ne siksikään edistyneet hallituskauden aikana. Seuraava vaikuttamisen paikka tulee, kun vuoden 2023 eduskuntavaalien jälkeen muodoste- taan Suomelle uutta hallitusta. Tavoitteiden läpivie- minen on kuitenkin hankalaa. Työnantajapuoli lobbaa omia, vastakkaisia tavoitteitaan, kuten paikallisen sopimisen laajentamista liittoihin kuulumattomille työntekijöiden edustajille ja yrityksille.

5.2 Työelämän lainsäädäntö

Nykyisen maan hallituksen ohjelma piti sisällään useita kirjauksia työelämän kehittämisestä. Esimerkiksi työeh- tosopimuksen vähimmäispalkkoja pienemmän palkan maksamista eli alipalkkausta tai niin sanottua palkkarikosta ei ole kirjattu lakiin. Alipalkkauksen krimi- nalisointi ei kuitenkaan toteutunut tällä hallituskaudella laillisuusperiaatteeseen liittyvistä syistä.

Hallituskauden aikana säädettiin uusi YT-laki eli muutosturvalaki, joka astui voimaan vuoden 2022 alusta. Lisäksi lainsäädännössä muutettiin työsopimuslain määritelmää siitä, mikä on työsuhde. Kummankin uudistuksen vaikutukset nähdään tulevien vuosien aikana. Työehtosopimushoppailun estäminen jäi hallitukselta käytännössä tekemättä, vaikka siihen liittyvää lainsäädäntöä annettiin.

Teollisuusliitto antoi lausuntoja työelämän, työsuojelun ja sosiaaliturvan lainsäädäntöhankkeisiin. Nostimme esille esimerkiksi sen, että nykyisessä sovittelujärjestelmässä ja työehtosopimuksen yleissitovuudessa ei ole huomioitu tarpeeksi tilanteita, joissa alalla siirrytään yrityskohtaiseen sopimiseen. Olemme pyrkineet vaikuttamaan lainvalmisteluun myös SAK:n kautta.

Vuoden 2022 aikana julkaisimme liiton eduskuntavaalivoitteen. Samoja teemoja hyödynnettiin Teollisuusliiton äänestysaktiivisuuskampanjassa, jonka suunnittelu alkoi toimintavuoden aikana.

Tulevina vuosina Teollisuusliitto vahtii tiukemmin, miten maan hallitus toteuttaa ohjelmaansa. Lisäksi seuraamme yritysten huolellisuusveloitteeseen liittyvää EU-lähtöistä lakihanketta, josta Euroopan komissio julkaisi vuonna 2022 ensimmäisen luonnoksen.

5.3 Muu vaikuttaminen

Vuonna 2022 edistimme työelämän oikeuksia myös kansainvälisesti. Solidaarisuushankkeiden kautta saimme edistettyä useissa maissa työehtosopimusten syntymistä sekä työelämän oikeuksiin ja sosiaaliturvaan liittyviä la-kialoitteita. Teollisuusliitto osallistui erilaisiin selvityshankkeisiin työelämän oikeuksien toteutumisesta globaalisti. Vuoden aikana Kansainvälinen työjärjestö ILO teki päätöksen, joka vaikuttaa kv-edunvalvontaan: työsuojelu on nyt nostettu universaaliksi työelämän oikeudeksi.

Teollisuusliiton teollisuuspoliittisia tavoitteita pidimme esillä toimintavuoden aikana, kun olimme yhteydessä kansanedustajiin eri alueilla.

Vaikutimme vuoden 2022 aikana ammatillisen koulutuksen kehittämiseen muun muassa SAK:n lausuntojen avulla.

6 Mahdollistajat: Jäsenten aktivoiminen

Jäsenten aktiivinen osallistuminen liiton toimintaan on elinehto sille, että Teollisuusliitolla on yhteisvoimaa. Jäsenten sitoutumista tarvitaan etenkin nyt, kun työmarkkinoiden tilanne on muuttunut haastavaksi. Vuonna 2022 kehitimme jäsenten aktiivisuutta poikkileikkaavasti koko liitossa.

6.1 Jäsenten osallistuminen edunvalvontaan

Järjestäytymisen rooli työehtosopimusneuvotteluiden tukena on kasvussa. Tämä kehitys on reaktio työnantajien toiminnalle. Kun neuvottelutulokseen on aiempaa vaikea päästä, Teollisuusliiton pitää panostaa entistä enemmän järjestäytymiseen ja työtaisteluvalmiuteen. Se edellyttää jäsenten vahvaa sitoutumista. Samalla liiton merkitys on tullut jäsenille aiempaa konkreettisemmäksi. Erityisen näkyvä muutos on ollut mekaanisessa metsäteollisuudessa, jossa neuvottelut ovat muuttuneet yrityskohtaisiksi.

Vuonna 2022 jatkoimme järjestämiskampanja Operaatio Puuta. Kampanjan tavoitteena oli saada jäsenet työpäikällään osallistumaan erilaisiin toimenpiteisiin, joilla tähdättiin siihen, että yrityskohtainen sopimus syntyy. Vuoden aikana osassa yrityksiä jouduttiin turvautumaan lakkoilmoituksiin ja jopa työtaistelutoimiin.

Vuonna 2022 toteutimme myös muita strategisia järjestämiskampanjoita. Teknologiateollisuuden kampanjalla vahvistimme työehtosopimuksen yleissitovuutta. Jäsenten lakkovalmiuteen liittyvä kampanja keskittyi teknologiateollisuuden ja kemianteollisuuden suurimmille työpaikoille.

Liiton neuvottelutavoitteet perustuvat luottamushenkilöitä saatuun palautteeseen sekä ammattiosastojen tes-aloitteisiin. Vuonna 2022 saadut palautteet ja aloitteet vaikuttivat muun muassa teknologiateollisuuden ja kemianteollisuuden sopimukseen, jotka solmittiin seura-

van vuoden puolella. Jäsenten vaikutus näkyy muun muassa palkankorotusmallissa sekä perehdytykseen liittyvissä kirjauksissa.

6.2 Liiton näkyvyyden lisääminen työpaikoilla

Tavoitteenamme oli kasvattaa ammattiosastojen ja Teollisuusliiton näkyvyyttä työpaikoilla vuoden 2022 aikana. Se tuli mahdolliseksi, kun korona-ajan rajoitteet poistuivat kesän aikana. Lisäsimmekin aluekeskusten työntekijöiden jalkautumisia työpaikoille. Kohdensimme käyntejä alle 50 henkilön työpaikkoihin.

Operaatio Puun ja yrityskohtaisten sopimusneuvottelujen myötä kävimme suurimmassa osassa mekaanisen metsäteollisuuden yrityksiä. Osa käynneistä hoidettiin etäyhteyksin. Muilla aloilla työpaikkakäynnit eivät lisääntyneet samassa tahdissa. Työsuojeluun liittyvien työpaikkakäyntien määrä palautui lähes koronaa edeltävälle tasolle. Epidemian rauhoittuminen helpotti myös esimerkiksi Tekijä-lehden työpaikkareportaasien tekemistä sekä liiton muiden asiantuntijoiden vierailuja työpaikoilla.

”Me olemme liitto” -hankkeen avulla olemme kasvattaneet Teollisuusliiton näkyvyyttä työpaikoilla ja samalla tehostaneet jäsenhankintaa. Vuonna 2022 toteutimme konseptin mukaisia koulutuksia 64 toimipaikalla. Avainasemassa niissä on luottamusmies, jota valmennetaan jäsenten tapaamiseen ja jäsenhankintaan työpaikalla. Konseptin käyttöä on mahdollista laajentaa tulevina vuosina.

Ammattiosastojen toiminnan näkyvyyttä on pyritty kasvattamaan muun muassa Järjestävä ammattiosasto -hankkeen avulla sekä antamalla tukea sellaisten tilaisuuksien järjestämiseen, jotka on suunnattu osaston uusille jäsenille. Ammattiosastojen näkyvyyttä ja siten myös tavoitteen onnistumista on tosin vaikea arvioida.

6.3 Kynnyksen madaltaminen, koulutus- ja opiskelumahdollisuuksien lisääminen

Koronavuodet 2020–2021 tekivät ison loven liiton kurssien opiskelijamääriin. Toimintavuoden aikana Murikka-opistossa palattiin koronaa edeltävälle tasolle. Sen sijaan ammattiosastojen koulutustoiminta ja alueellisten kurssien opiskelijamäärät eivät vielä täysin palautuneet.

Vuonna 2022 tavoitteenamme oli helpottaa kursseille osallistumista ja kehittää kurssien markkinointia. Tällä ajatuksella järjestimme Murikassa yhdiste-tyt First step- ja Next step -kurssit, joista edellinen oli tarkoitettu ensikerjalaisille ja jälkimmäinen kokeneemmille opiskelijoille. Tämä onnistui hyvin, ja kurssien järjestämistä jatketaan vuonna 2023. Murikassa järjestettiin vuonna 2022 ensimmäistä kertaa vieraskielisille jäsenille suunnattu The Rules of Working Life in English -kurssi, joka sai hyvän vastaanoton.

Kurssien markkinoinnissa kehitettävää on etenkin viestien kohdentamisessa. Markkinointia voi tehdä useilla välineillä ja kanavilla, ja vuonna 2022 kokeilimme puhelinmarkkinointia. Mekaaniseen metsäteollisuuteen kohdennetulla soittokampanjalla saimme nostettua peruskoulutuksen käyneiden luottamusmiesten osuutta yli 10 prosenttiyksiköä. Onnistunutta kokeilua kannattaa jatkaa.

Vuonna 2022 teimme mahdolliseksi sen, että tietyiltä Murikan kursseilta saa opintopisteitä. Pisteiden kerryttäminen on vapaaehtoista, mutta lähes kaikki opiskelijat tarttuivat mahdollisuuteen. Vuoden aikana opintosuorituksia kirjattiin yli 1 000 kappaletta. Tulevina vuosina lisäämme opintopisteitä kerryttävien kurssien määrää. Tällä tavalla opintoja voi hyödyntää eri tutkinnoissa, mikä tekee kurssit entistä houkuttelevammiksi.

Korona-aikana käynnistetyt ay-klinikka-verkkotapahtumat ovat vakiinnuttaneet paikkansa ammattiosastojen aktiivien keskuudessa. Ne ovat esimerkki jäsentilaisuuksista.

sista, joihin on helppo osallistua. Vuoden 2022 aikana järjestimme alueilla matalan kynnyksen "live-tilaisuuksia", mutta joitain jouduimme koronan vuoksi perumaan, esimerkiksi nuorille suunnattuja Teollisuusmeetingejä.

6.4 Enemmän yhteydenpitoa ja vuoropuhelua

Vuonna 2022 pyrimme lisäämään ja parantamaan yhteydenpitoa liiton henkilökunnan ja työpaikkojen luottamushenkilöiden välillä. Tavoitteena oli myös lisätä henkilökunnan vuorovaikutusta jäsenten kanssa ja kehittää toimintaa sosiaalisessa mediassa. Nämä toimet parantavat edunvalvontaa ja lisäävät toiminnan jäsenlähtöisyyttä.

Arviomme mukaan luottamusmiehet ottavat matalalla kynnyksellä yhteyttä sopimusasiantuntijoihin. Toimintavuoden aikana pyrimme viestimään aiempaa enemmän luottamushenkilöille esimerkiksi uusista paikallisen sopimisen työkaluista ja materiaaleista.

Vuoden 2022 marraskuussa avasimme uuden luottamushenkilöille tarkoitetun sähköisen asiointipalvelun. Ensimmäisessä vaiheessa palvelun kautta pystyi tekemään työpaikkojen luottamusmiesilmoituksia, ammattiosastojen toimihenkilö- ja jäsenrekisterikäyttäjälmoituksia sekä jättämään esityksiä valtuustolle ja liittokokoukselle. Palvelu on osoittautunut toimivaksi, ja sen käyttöä laajennetaan tulevina vuosina. Pääluottamusmiehillä palvelussa on oma osio, jonka kautta pääsee tarkastelemaan oman alansa työehtosopimusta ja siihen liittyviä ohjeita sekä ottamaan yhteyttä työsuhdeneuvontaan.

Aloitimme myös niin sanottujen voimavarakahviloiden pitämisen Teams-verkkoympäristössä. Kahvilat tarjoavat turvallisen keskusteluympäristön, jossa luottamushenkilöt voivat saada tukea toisiltaan. Vuonna 2022 jatkoimme luottamushenkilöiden työnohjauksen järjestämistä.

Sosiaalinen media on nykyisin luonteva osa liiton ja jäsenten välistä vuoropuhelua. Some-ryhmiä on eri luottamustehtävissä toimiville, sektoreittain ja alueittain. Kysy-

myksiin vastaaminen ja keskustelu sosiaalisessa mediassa on jo arkipäivää liiton henkilökunnalle. Kanavia hyödynnetään tiedottamisessa ja esimerkiksi kurssien markkinoinnissa. Tätäkin toimintaa on mahdollista laajentaa.

Jäsenten ja muiden työntekijöiden tavoittaminen sosiaalisen median avulla on aina haastavaa. Some-viestien pitää olla erityisen kiinnostavia, että ne huomataan. Onnistuimme kuitenkin vuoden 2022 aikana lisäämään sähköisesti liittyneiden jäsenten määrää juuri somen avulla. Järjestämiskampanjoissa paras vastaanotto taas on ollut sopivan rouheilla, jäsenten avulla tuotetuilla viesteillä. Myös videot, joissa jäsenet pääsevät esille, ovat saaneet hyvän vastaanoton. Näitä videoita on julkaistu Tee elämäsi soppari -kampanjassa, Tekijän verkkolehdeissä sekä Murikan kurssien mainonnassa.

Perinteisempiä, sähköpostilla toimitettavia uutiskirjeitä ja kyselyitä käytetään ja kehitetään perustyönä. Vuonna 2022 panostimme esimerkiksi työympäristön ja kansainvälisten asioiden tiedotteisiin. Toteutimme myös 12 jäsenkyselyä, joista viisi liiton jäsenpaneelille. Syksyllä 2022 lähetimme yli 100 000 jäsenelle kutsun osallistua paneeliin, ja heistä lähes 2900 päätti ilmoittautua. Paneelin osallistujamäärä kasvoi edellisvuosista.

6.5 Aktivoituminen vaikuttamaan ja äänestämiseen

Teollisuusliitto on Suomen mittakaavassa merkittävä vaikuttaja. Asema perustuu myös jäsenten osallistumiseen. Vuoden 2022 tavoitteena oli herätellä jäsenten yhteiskunnallista aktiivisuutta muun muassa koulutuksen keinoin.

Nostimme liiton järjestämissä koulutuksissa esille yhteiskunnallisia kysymyksiä sekä keskustelimme vaikuttamisesta ja sen tavoista. Tarjosimme ammattiosastoille ns. laajennetulla tuella "Siellä päätökset missä tekijät" -kursseja, jossa käsiteltiin vaikuttamista, mediaa ja muita yhteiskunnallisia asioita. Samasta aihepiiristä järjestettiin Murikassa syksyllä 2022 Osana yhteiskuntaa -kurssi. Paikalli-

sen vaikuttamisen tärkeys nostettiin esille alueellisten koulutusten sisällössä.

Tietämys ja ymmärrys ovat perusta yhteiskunnalliselle aktiivisuudelle. Teollisuusliitto tuottaakin luottamushenkilöille ja jäsenille runsaasti tietoa vuosittain. Teimme muun muassa taloutta, liiton sopimusaloja ja työllisyyttä koskevia tietopaketteja netissä. Tiedotimme ammattiasastoja kansainvälisistä edunvalvonnan kampanjoista.

Teollisuusliiton ensimmäiset liittokokousvaalit käydään maaliskuussa 2023. Toimintavuonna 2022 markkinoimme vaikuttamismahdollisuuksia: äänestämistä ja vaaliehdokkaaksi lähtemistä sekä esitysten tekemistä liittokokoukselle. Järjestimme aiheesta alueellisia tilaisuuksia ammattiosastoille sekä omia tilaisuuksia nuorille jäsenille. Vaalien ehdokashankinta käynnistyi vuoden 2022 loppupuolella.

Kaiken kaikkiaan liittokokousvaalit ja keväällä käytävät eduskuntavaalit nostettiin esille lähes kaikissa liiton tilaisuuksissa. Myös Tekijä-lehdessä teema oli esillä jokaisessa syyskaudella julkaistussa numerossa.

Vuoden 2022 aikana suunnittelimme ja rakensimme Teollisuusliiton äänestysaktiivisuuskampanjaa, joka käynnistyi vuoden 2023 puolella. Kampanjan tavoitteena oli nostaa liittokokous- ja eduskuntavaalien äänestysprosenttia sekä osallistaa jäseniä vaalityöhön. Teimme jäsenpaneelille loppuvuonna kyselyn, jonka tuloksia käytettiin kampanjateemojen valitsemisessa. Teollisuusliitto oli mukana myös SAK:laisten ammattiliittojen äänestysaktivointikampanjan valmistelussa.

6.6 Jäsenpalvelujen kehittäminen

Jatkoimme vuonna 2022 chat-palvelun käyttöönoton selvittelyä ja suunnittelua. Palvelu olisi käytettävissä liiton nettisivuilla. Palvelun rakentaminen on tarkoitus käynnistyä liittokokouksen jälkeen 2023.

Uudistimme liiton tarjoamaa työllisyyspalvelua vuoden 2022 aikana. Palveluntuottaja vaihtui alkuvuodesta. Työllisyyspalvelun sisältöä ja markkinointia on parannettu, mutta määrällisesti sitä käytetään aiempaa vähemmän. Tämä voi johtua jäsenten yleisesti melko hyvästä työtilanteesta.

Liiton jäsenmaksun suorittamisen olisi hyvä olla mahdollisimman vaivatonta. Vuonna 2022 selvitimme Mobile-pay-maksuvaihtoehdon käyttöönottoa. Jäsenmaksuhäiriöiden nopea selvittäminen on jo rutiinia, ja rästiin jääneiden maksujen suorittamista on helpotettu.

Kehitimme vuoden 2022 aikana liiton palveluiden markkinointia ja mainontaa. Huomio kohdistui näkyvyyden parantamiseen. Tulosten mukaan liiton markkinointi on aiempaa tehokkaampaa, vaikka kehittämisen varaa on vielä jäljellä. Vahvin väline jäsenyyden markkinoinnissa on tasan yhden prosentin jäsenmaksu. Myös liiton järjestämien koulutusten markkinointia on kehitetty.

Monet liiton tärkeimmistä jäseneduista, kuten työsuhteeseen liittyvien ongelmien ratkominen, perustuvat henkilökunnan osaamiseen. Toimintavuonna jatkoimme henkilökunnan ammatillisen ja jäsenpalveluosaamisen lisäämistä. Myös edunvalvonnan henkilökunnan yhteistyötä kehitettiin.

Teollisuus liitto

Postiosoite PL 107, 00531 Helsinki
Käyntiosoite Hakaniemenranta 1 A
Vaihde 020 774 001
www.teollisuusliitto.fi

Seuraa meitä:

